

Formening, at den her foreslaaede Form for Lovens Behandling er hensigtsmæssig, saalænge man vil indrømme, at Love kun skulle fremgaae ved en virkelig Samvirkning af de tvende Statsmagter, og Kongens Veto ei være en tom Formalitet, hvilket Sidste dog ei kunde indrømmes, uden at Fællesforsatningen tabte sin hele monarchiske Charakter. At det er forbeholdet Kongen at kunne lade det af Regjeringen selv endeligen indbragte, af Rigsraadet vedtagne Forslag bortfalde, har man ogsaa opholdt sig ved, men jeg maa her til bemærke, at det aldeles ikke har forespøret Ministeriet ved Affattelsen af Udkastet, at dette fastfattes i det vedkommende Ministeriums Interesse. Det staaer for mig ganske klart, at, naar et Ministerium saaledes har gjort et Forslag og tilbudt Rigsraadet det til Antagelse, saa maa det approberes af Kongen, eller Ministeriet maa, naar det af Kongen desavoueres, fratræde; men Bestemmelsen er nedskreven for det altid tænkelige Tilfælde, at Kongen fra Begyndelsen af har havt Betænkelighed ved et vigtigt Lovudkast, som et Ministerium, der har en Pluralitet for sig i Rigsraadet, har villet sætte igennem, og muligens efter Forhandlingernes Indhold og af andre Grunde nu ei vil lade udgaae som Lov, men hellere vælge et andet Ministerium. Det er kun i selve Kongemagtens Interesse, at det er foreskrevet, at Hans Majestæt skal tage den sidste Beslutning om Lovens Emanation, efter at der er tilveiebragt Enighed mellem Rigsraadet og Ministeriet om sammes Indhold.

Hvad dernæst angaaer Rigsraadets besluttende Myndighed i finantstuelle Anliggender Udkastets §§ 48 og 52 til 58), da er den saakaldte ubetingede Skatte- og Udgiftsbevillingsret, hvorefter Folkerepresentationen har den formelle Ret til at bringe hele Statskassen istaa ved at nægte Oprævelsen af Skatter og Bevillinger af samtlige Statsudgifter, ikke optaget i Forsatningsudkastet. Ligesom denne Rets Udøvelse under Conflicter med Regjeringen er forbunden med saadanne Vanskeligheder, at den kun har liden praktisk Betydning, saalænge der ei med hele Folkets

Beydstthed har udviklet sig en saadan Magtfulde hos Folkerepresentationen, at Ministrene i Gjerningen ere blevne demnes og ikke Kronens Tjenere — under hvilket Forhold det iøvrigt da aldrig vil komme saa vidt, at denne Ret vil blive bragt i virkelig Udøvelse, — saaledes er det allerede tidligere fra Rigsdagens Side indrømmet, at denne ubetingede Skatnægtelsesret ei skal komme til Anvendelse i Fællesforsatningen for det hele Monarchie, hvilket og vilde være umuligt efter de bestaaende Retsforhold i enkelte af Landsdelene, — Forhold, som det hverken staaer i Folkerepresentationens eller Regjeringens Magt at forandre.

Det er indrømmet fra Rigsdagens Side, at der ved Lov skal fastsættes en normal Udgifts-Stat, der, saa lidet som de gjældende Love om de fælles Statters Udredelse og Oppebørsel, skal kunne forandres uden begge Statsmagters, Folkerepresentationens og Regjeringens Samvirkning dertil.

Dette er og iagttaget i Udkastet (§ 52), og naar det i den 7de midlertidige Bestemmelse er foreskrevet, at Kongen, for at Fællesforsatningens Ikrafttræden ikke skal udsættes i en ubestemt Tid, fastsætter et foreløbigt Normalbudget, saa er dette indskrænket til de Udgifter, der have Hjemmel enten i de bestaaende Love — hvilke Udgifter det i alle hidtidige Finantslove er erkendt ikke nogenstunde at burde nægtes — eller i de forskellige Administrationsgrenes ordinaire Krav indenfor Grændserne af Gjennemsnitsbeløbet af de hertil og kun hertil bevilgede Udgifter i de tvende sidste Aars Finantslove; og, naar da alle extraordinære Udgifter strax skulle bevilges ved særegne Tillægsbevillingslove, og ingen Overfriden af disse Udgifter, den være nok saa nødvendig, kan gøres herudover, uden paa de contrastgørende Ministeres Ansvar, hvilket Ansvar Rigsraadet er sat istand til let og sikkert at gøre gjældende mod disse Ministere, naar det hertil finder Anledning, — saa er det vel sandt, at Rigsraadet ei med eet Slag kan fjerne den hele Regjering ved en almindelig Skatte- eller Udgiftsnægtelse, men det er ligesaa sikkert, at et Ministerium ei vil